

Bestrijding mensenhandel werkt met hulp van Rotterdammers

Datum 12.10.2026
Subjekt Gemeente Rotterdam
Region Nizozemsko
Kategorie Sociální služby, Bezpečnost, Lidská práva

Mensenhandel vindt niet alleen plaats op afgelegen schimmige plekken. Steeds vaker worden mensen online en via sociale media benaderd en misbruikt. Tijdens de Week tegen Mensenhandel, van 12 tot en met 16 oktober, vragen de gemeente en partners aandacht voor deze vorm van criminaliteit.

‘Mensenhandel is vooral een verborgen strafbaar feit’, vertelt Chantal. Zij is beleidsadviseur mensenhandel van de gemeente Rotterdam. Mensenhandel kan gaan om seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting.

De Nationaal Rapporteur Mensenhandel denkt dat ieder jaar ongeveer 5.000 mensen in Nederland slachtoffer worden. Ongeveer 900 slachtoffers worden ieder jaar gevonden en geholpen. ‘Dat betekent dat er jaarlijks nog ruim 4.000 mensen in een uitbuitingssituatie zitten’, weet Chantal. ‘Maar lang niet iedereen die daar slachtoffer van wordt, denkt ook zelf slachtoffer te zijn’, aldus Chantal. ‘Dat maakt het ook moeilijker om deze vorm van criminaliteit te signaleren en aan te pakken.’

Uitbuiting bestaat in allerlei vormen

Bij arbeidsuitbuiting werken mensen soms extreem lange dagen. Ze krijgen weinig pauze, wonen vaak met te veel mensen in één huis en krijgen vaak ook geen fatsoenlijk loon. Vooral arbeidsmigranten kunnen afhankelijk zijn van hun werkgever, voor werk én voor een woning. Wie zijn baan dreigt te verliezen, kan daarmee ook zijn woonplek kwijtraken.

Belofte van liefde of een beter leven

Bij seksuele uitbuiting worden slachtoffers soms met een vals verhaal naar Nederland gehaald. Hun wordt bijvoorbeeld een mooi leven beloofd. Uitbuiting kan ook beginnen binnen een relatie, na een belofte van liefde of een beter leven. ‘Het beeld dat alleen bepaalde, kwetsbare groepen slachtoffer worden, klopt niet. Ik heb ook zaken gezien van mensen die hoogopgeleid zijn en toch in een uitbuitingssituatie terechtkwamen.’

Sociale media maken uitbuiting makkelijker

Ronselen vindt allang niet alleen meer plaats op straat, schoolpleinen of bij sportverenigingen. Ook via games en platforms als Snapchat worden mensen benaderd, in tussentijd hun digitale wereld. Sociale media maken het voor criminelen makkelijker om jongeren te ronselen. Een bericht over snel geld verdienen met een klusje kan het begin zijn van crimineel misbruik. ‘Het begint vaak heel klein’, vertelt Desiree, senior beleidsadviseur Zorg en Veilig. ‘Je kunt denken: ik breng een keer een pakketje weg voor 100 euro. Snel verdiend. Maar als je later wilt stoppen, heb je vaak die keuze niet

meer.'

Signalen zijn niet altijd zichtbaar

Volgens Desiree worden jongeren steeds sneller benaderd. 'Dat komt omdat contact via sociale media voortdurend mogelijk is.' Voor ouders en professionals is het daarom niet altijd makkelijk om signalen te zien. Jongeren kunnen thuis lang op hun telefoon zitten, terwijl ouders niet weten wat er online gebeurt. De gemeente organiseert bijeenkomsten voor ouders over verstandig omgaan met media en de risico's van online ronselen.

Ook voor mensen in de zorg en het onderwijs is kwetsbaarheid niet altijd zichtbaar. Chantal. 'Bij twijfel: trek aan de bel bij Humanitas Expertisecentrum Seksualiteit Sekswork en Mensenhandel (ESSM). Daar kunnen ze meedenken, adviseren en samen kijken wat er nodig is.'

Signalen vormen een patroon

Tijdens de Week tegen Mensenhandel gaat het niet alleen om meer kennis. Samenwerking is juist belangrijk. Mensen die werken in de zorg, veiligheid, het onderwijs en het jeugdwerk kunnen signalen zien. Eén signaal lijkt misschien klein. Maar meerdere signalen samen kunnen wijzen op mensenhandel. In Rotterdam werken veel organisaties samen tegen mensenhandel. Zij weten waar en hoe zij in actie kunnen komen als er zorgen zijn.

Campagne tegen online ronselpraktijken

Preventie is ook belangrijk. Daarom is er op 14 oktober in Rotterdam een bijeenkomst rond de theatervoorstelling Van de rails. Die gaat over jongeren die door groepsdruk en manipulatie terechtkomen in criminele uitbuiting. Ook start de gemeente maandag 12 oktober een nieuwe campagne op sociale media. Die campagne waarschuwt jongeren voor online ronselpraktijken en moet hen bewust maken dat je er niet op moet gaan. Humanitas geeft ook voorlichtingen op scholen over uitbuiting.

Kijk verder

De boodschap van Desiree en Chantal: kijk verder dan wat je als eerste ziet. Een verdachte van een strafbaar feit kan ook slachtoffer zijn. Iemand kan zeggen dat alles vrijwillig is, terwijl er druk, afhankelijkheid of dreiging is. Wie wordt geronseld, weet ook niet altijd dat hij of zij gevaar loopt.

Hoe herken je signalen van mensenhandel?

De aanpak van mensenhandel hangt heel erg samen met de hulp van alle Rotterdammers. Maar hoe herken je mogelijke signalen van mensenhandel. Hieronder een aantal signalen waaruit kan blijken dat iemand slachtoffer is van mensenhandel:

- Iemand zonder identiteitsdocumenten.
- Een ander voert het gesprek namens de persoon.
- Slechte of overvolle woon-/slaapomstandigheden.
- Plotselinge gedragsverandering of terugtrekking.
- Nieuwe vrienden, dure spullen of meerdere telefoons.

- Woning vermoedelijk gebruikt voor illegale seksinrichtingen.
- Kwetsbare positie, zoals ongedocumenteerd verblijf, verstandelijk beperkt, verslaving of schulden.

Meldpunt jeugdprostitutie en mensenhandel

Vanuit de gemeente wordt het [Expertisecentrum, Seksualiteit, Sekswork en Mensenhandel](#). [Link opent een externe pagina in een nieuw browsertabblad](#). (ESSM, onderdeel stichting Humanitas) gesubsidieerd. Zij beheren het meldpunt jeugdprostitutie en mensenhandel, waar laagdrempelig signalen van mensenhandel (eventueel anoniem) gedeeld kunnen worden en er advies gevraagd kan worden hoe om te gaan met signalen of een casus.

Het Meld-, Advies- en Registratiepunt jeugdprostitutie en mensenhandel kan daarnaast ook maatschappelijke hulpverlening inzetten of een opvangplek organiseren voor slachtoffers mensenhandel.

Het ESSM is dagelijks (ook in het weekend) telefonisch bereikbaar van 08.30 tot 22.00 uur via 010 - 236 52 56.

<https://www.rotterdam.nl/bestrijding-mensenhandel-werkt-met-hulp-van-rotterdammers>